

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลต่าง ๆ

1. ชื่อกิจกรรม : ฉันทนเส้นทางที่เกี่ยวกับการเงิน
2. ชื่อครู/หน่วยงาน : อ.วีรพล แก้วพันธ์อำ และ อ.ธีรภาพ แซ่เซี่ยง ผลงานภายใต้ความร่วมมือระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยและโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ชื่อโรงเรียนที่สอนหรือฝึกสอน : โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ภาคการศึกษาและปีการศึกษาที่ใช้สอน/ทำกิจกรรม : ภาคการเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2566

ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 5

รูปแบบการนำไปใช้ :

- รายวิชาเฉพาะ _____ วิชารู้ทันการเงิน _____
- สอดแทรกในรายวิชา _____
- กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ชุมนุม / ชมรม / ค่าย / ชุมนวมเนาะ) ได้แก่ _____

3. วัตถุประสงค์การเรียนรู้ :

1. เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักรู้และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างแผนชีวิตและแผนการเงิน โดยสามารถกำหนดแผนการใช้ชีวิตและแผนการเงินในแต่ละช่วงวัยของตนเองได้

4. สมรรถนะทางการเงิน (Financial competency) :

สมรรถนะหลัก

FK31. เข้าใจว่าแต่ละคนมีแหล่งที่มาและรายได้ที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงเมื่อเวลาผ่านไป (ป. ปลาย)

FK52. รู้ว่าอายุ นิสัย ความชอบ หรือกิจกรรมในครอบครัว มีผลต่อรายรับ-รายจ่าย (ม. ต้น)

FA14. ยอมรับว่าทางเลือกอาชีพและรูปแบบการใช้ชีวิตส่วนตัวส่งผลกระทบต่อทางการเงิน รวมไปถึงทางเลือก

ในอนาคต เช่น เลือกเรียนต่อ ทำงานบริษัท หรือทำธุรกิจส่วนตัว (ม. ต้น)

FB16. สามารถวางแผนชีวิตระยะยาวโดยคำนึงถึงนัยสำคัญทางการเงินได้ เช่น การเลือกสาขาวิชาในการศึกษาต่อ

จะส่งผลกระทบต่ออาชีพและรายได้ในอนาคต (ม. ต้น)

FK95. เข้าใจว่าทางเลือกในการดำเนินชีวิตแต่ละแบบอาจมีผลต่อการจัดสรรเงินที่แตกต่างกัน เช่น เลือกเรียนต่อ

ต้องจัดสรรเงินสำหรับค่าเรียน (ม. ปลาย)

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

FB26. คำนึงถึงผลกระทบทางการเงินเมื่อเลือกอาชีพ เช่น เงินเดือน สวัสดิการ สิทธิประโยชน์ ความสม่ำเสมอของรายได้ (ม. ปลาย)

สมรรถนะเสริม

FK43. รู้ว่างานหรืออาชีพแต่ละอย่างต้องการคุณสมบัติและความชำนาญที่แตกต่างกัน ซึ่งจะส่งผลต่อรายได้ (ม. ต้น)

FA16. ยอมรับว่าแต่ละคนมีนิสัยการใช้จ่าย การออม และการบริจาคที่แตกต่างกัน (ม. ต้น)

FB15. สามารถอธิบายได้ว่าหน้าที่การงานมีบทบาทต่อความเป็นอยู่ทางการเงินที่ดีในอนาคต (ม. ต้น)

FK96. รู้วิธีวางแผนการเงินเพื่อช่วยให้บรรลุเป้าหมายชีวิต (ม. ปลาย)

FK82. รู้ว่ารายได้มีส่วนทำให้ตนเอง ครอบครัวและสังคมมีความเป็นอยู่ที่ดี (ม. ปลาย)

5. ตัวชี้วัด สพฐ. (ถ้ามี) :

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
การงานอาชีพ	ง 2.1 ป.6/1 สำรวจตนเองเพื่อวางแผนในการเลือกอาชีพ	ง 2.1 ป.6/2 ระบุความรู้ความสามารถ และคุณธรรมที่สัมพันธ์กับอาชีพที่สนใจ
การงานอาชีพ	ง 2.1 ม.1/2 มีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ	ง 2.1 ม.1/3 เห็นความสำคัญของการสร้างอาชีพ
การงานอาชีพ	ง 2.1 ม.2/1 อธิบายการเสริมสร้างประสบการณ์อาชีพ	ง 2.1 ม.2/3 มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพที่สนใจ
การงานอาชีพ	ง 2.1 ม.2/2 ระบุการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ	ง 2.1 ม.1.2/3 มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพที่สนใจ

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
การงานอาชีพ	ง 2.1 ม.3/1 อภิปรายการทำงาน ด้วยวิธี ที่หลากหลาย	ง 2.1 ม.3/3 ประเมินทางเลือกใน การประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับ ความรู้ ความถนัดและความสนใจ ของตนเอง
การงานอาชีพ	ง 2.1 ม.3/2 วิเคราะห์แนวทางเข้า สู่อาชีพ	ง 2.1 ม.3/3 ประเมินทางเลือกใน การประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับ ความรู้ ความถนัดและความสนใจ ของตนเอง

6. กระบวนการจัดการเรียนรู้หรือขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม :

1. ผู้สอนเตรียมความพร้อมการเรียนรู้ด้วยการตั้งคำถาม 2 ข้อ ได้แก่ เงินสำคัญอย่างไร ? และอะไรทำให้เรา
ได้เงิน ? จากนั้นระดมคำตอบจากผู้เรียน และจัดกลุ่มคำตอบ (อาจจะขออาสาสมัครจากผู้เรียนมาจัดกลุ่มคำตอบ
เพราะผู้เรียนจะได้โต้แย้งความคิดเห็นกัน) เพื่อสรุปประเด็นจากกลุ่มคำตอบของคำถามทั้ง 2 ข้อ
2. ผู้สอนชวนผู้เรียนคำนวณ “ต้นทุนชีวิต” ในช่วงวัยต่าง ๆ ภายใต้แนวคิด “หากการใช้ชีวิตคือการลงทุน ผู้เรียน
ลงทุนกับชีวิตไปเท่าไร” โดยแบ่งการวิเคราะห์ต้นทุนชีวิตออกเป็น 2 ช่วงหลัก
 - ช่วงวัยแห่งการลงทุนในชีวิตเกิดขึ้นตั้งแต่แรกเกิดถึงช่วงจบการศึกษาระดับปริญญาตรี รวมเป็น
ระยะเวลา 22 ปี
 - วัยเริ่มต้นชีวิต 0 – 6 ปี
 - วัยเรียนประถมศึกษา 7 – 12 ปี

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

- วัยเรียนมัธยมศึกษา 13 – 18 ปี
- วัยเรียนมหาวิทยาลัย 19 – 22 ปี
- ช่วงวัยแห่งการสร้างรายได้เกิดขึ้นตั้งแต่เรียนจบการศึกษา
ระดับปริญญาตรีถึงช่วงเกษียณอายุ 60 ปี รวมเป็น
ระยะเวลา 38 ปี

จากนั้นผู้สอนถามคำถามชวนคิดหลังคำนวณ “ต้นทุนชีวิต” คือ
ปัจจุบันนี้เราเป็นต้นทุนของใคร ? และอาชีพในอนาคตที่ผู้เรียน
สามารถเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้หรือไม่ ? ซึ่งครอบครัวเป็น
ผู้รับภาระต้นทุนชีวิตของผู้เรียน หากไม่วางแผนการเงินตั้งแต่

ในวัยเรียน ผู้เรียนจะไปสร้างต้นทุนที่สูงขึ้นให้กับครอบครัวด้วยเช่นกัน

3. ผู้สอนชวนผู้เรียนวิเคราะห์ต้นทุนชีวิตอีกครั้ง ในกรณีไม่วางแผนการเงินจะส่งผลให้ต้นทุนชีวิตสูงขึ้นหรือไม่
และจะเกิดผลทางการเงินอย่างไร ? เพื่อเชื่อมโยงให้เห็นว่าแผนชีวิตกับแผนการเงินเป็นเรื่องที่แยกจากกันไม่ได้
โดยตั้งต้นจากเป้าหมายชีวิตที่ใกล้ที่สุดของผู้เรียน คือ การเรียนในมหาวิทยาลัย หากไม่วางแผน อาจต้องอดทน
เรียนในสิ่งที่ไม่ใช่ ซึ่งเป็นต้นทุนที่สูญเสียไป
4. ผู้สอนชวนผู้เรียนสร้างแผนการใช้ชีวิต (Life Plan) ใน 3 ช่วงวัย ได้แก่ วัยเด็ก วัยทำงาน และวัยเกษียณ
ด้วยการตอบคำถาม 4 ข้อของแต่ละช่วงวัย ได้แก่

- ช่วงวัยนั้นทำอะไรอยู่ ? โดยให้ผู้เรียนจินตนาการถึง
หน้าที่หลักในช่วงวัยนั้น เช่น เรียนหนังสือ ทำงาน
เก็บเงินดาวน์บ้าน
- วิธีการใช้ชีวิตเป็นอย่างไร ? โดยให้ผู้เรียนจินตนาการถึง
รูปแบบการใช้ชีวิตที่ต้องการ (Lifestyle) เช่น ชอบ
ท่องเที่ยวต่างประเทศอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ชอบไป
คาเฟ่ ชอบใช้เวลาอยู่บ้าน ชอบดูซีรีส์ ชอบอ่านหนังสือ

ถ้ามองชีวิตคือการลงทุน
ในช่วงแห่งการลงทุนเราใช้เงินเท่าไร呢 ?

วัยเริ่มต้นชีวิต 0 - 6 ปี	วัยเรียนประถมศึกษา 7 - 12 ปี
วัยเรียนมัธยมศึกษา 13 - 18 ปี	วัยเรียนมหาวิทยาลัย 19 - 22 ปี

ถ้าเราอยู่ในวัยทำงาน เราจะมีรายได้เท่าไร
ถึงจะพอเพียงต่อการใช้ชีวิตนะ ?

ลองมาคาดการณ์เส้นทางชีวิตกับ
ชีวิตแต่ละช่วงวัยจะเป็นแบบไหน

1. ช่วงวัยนั้นทำอะไรอยู่ ?
2. วิธีการใช้ชีวิตเป็นอย่างไร ?
3. ค่าใช้จ่ายแต่ละเดือนประมาณเท่าไร ?
4. แหล่งรายได้ในช่วงวัยนั้นมาจากไหน ?

วัยเด็ก

วัยทำงาน

วัยเกษียณ

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

- ค่าใช้จ่ายแต่ละเดือนประมาณเท่าไร ? โดยผู้เรียนลองประมาณการจากข้อมูลใน 2 คำถามแรก ประกอบกัน เพื่อให้เห็นว่า ในแต่ละช่วงวัยต้องใช้เงินเท่าไร
 - แหล่งรายได้ในช่วงวัยนั้นมาจากไหน ? โดยให้ผู้เรียนลองประมาณการจากรายรับจากการทำงาน (Active income) หรือรายรับจากการออมหรือลงทุน (Passive income) เช่น ดอกเบี้ยเงินฝาก เงินปันผล ค่าเช่าจากอสังหาริมทรัพย์
5. ผู้สอนชวนผู้เรียนถอดบทเรียน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้สอนในการออกแบบการเรียนรู้ในคาบเรียนต่อไป
- ทำกิจกรรมนี้แล้วเป็นอย่างไรบ้าง ?
 - ข้อค้นพบใหม่ที่เกิดขึ้นกับตนเอง ?
 - สิ่งที่ยากให้ครูช่วยเหลือในคาบเรียนนี้ ?
7. การประเมินและการวัดผลการเรียนรู้ :

1. ประเมินผลการเรียนรู้จากใบงาน
2. สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในการคิดวิเคราะห์และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันของผู้เรียน

ส่วนที่ 2 : สื่อประกอบต่าง ๆ เช่น แผนการสอน แผนการดำเนินกิจกรรม ใบงาน

- ใบงาน

ไฟล์ใบงาน

